

Balvu novada
Naudaskalna bibliotēkas
2022. gada darba pārskats

*Var pētīt, kur īsti ir Naudaskalns,
To nevarēs apjaust uzreiz –
Vai norakts, vai nogrimis zemzemē,
Un paugurs vien veidojies greizs.*

/Bruno Vilks/

Satura rādītājs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums	7
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	9
8. Novadpētniecība	9
9. Projekti	9
10. Publicitāte	9
11. Sadarbības tīkla raksturojums	10

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Naudaskalna bibliotēka ir vietējās nozīmes publiskā bibliotēka Balvu pagastā. Netālu no bibliotēkas atrodas Naudaskalna tautas nams un sporta centrs.

Balvu pagasta kopējā platība 82,64 km², iedzīvotāju skaits 2022. gadā – 689, t. sk. bērni un jaunieši līdz 18 g. – 116. Viena no apdzīvotākajām vietām ir Naudaskalna centrs, kurš atrodas 1,3 km attālumā no bibliotēkas. Otra apdzīvotākā vieta ir mazdārziņu rajons – Verpuļeva, kurš atrodas 6,9 km attālumā no bibliotēkas, blakus Balvu pilsētai. Pārējās pagastā ir viensētas.

Naudaskalna bibliotēkas apmeklējumu raksturo arī savdabīgais pagasta teritoriālais izvietojums. Tas pakavveidā apskauj Balvu pilsētu, kur ir iedzīvotājiem darba vietas, skolas, bērnudārzi. Lai no vairākiem pagasta ciemiem nokļūtu līdz bibliotēkai ar sabiedrisko transportu, jāveic pārsēšanās, līdz ar to izdevīgāk apmeklēt bibliotēku pilsētā.

Prioritārais darbības virziens pārskata periodā bija pārvietot bibliotēku no Naudaskalna tautas nama ēkas otrā stāva uz Balvu pagasta pārvaldes ēkas pirmo stāvu, kas veiksmīgi tika izdarīts. Pagasta pārvaldes ēkā, apmeklētājus pieņem arī bāriņtiesas un sociālās pārvaldes darbinieki. Apmeklējot pagasta pārvaldi, bāriņtiesu vai sociālo darbinieku, iedzīvotāji vienlaicīgi var izmantot arī bibliotēkas pakalpojumus. Pozitīvi vērtējama arī bibliotēkas atrašanās ēkas pirmajā stāvā, tagad šis pakalpojums ir salīdzinoši ērti pieejams arī personām ar kustību traucējumiem, vecākiem cilvēkiem un ģimenēm ar maziem bērniem.

Pārskata gadā veikta krājuma daļēja rekatalogizācija – 446 monogrāfiskie izdevumi; norakstīšanai atlasīti bibliotēkas krājumā esoši nolietoti, novecojuši pēc satura, mazizmantoti dokumenti – 720 monogrāfiskie izdevumi.

Bibliotēka 2022. gadā veiksmīgi izmantoja iekšzemes starpbibliotēku abonementa (SBA) sniegtās iespējas. No citām Latvijas bibliotēkām saņemti 145 dokumenti, pārsvarā svešvalodā, uz citām nosūtīti – 4.

Bibliotēka, pēc ilgāka pārtraukuma, pārskata periodā iesaistījās projektā “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums ir apmierinošs. No Balvu centrālās bibliotēkas budžeta pasūtīta periodika (EUR 380), iegādātas grāmatas (EUR 400) un kancelejas preces. Balvu pagasta pārvalde nodrošina bibliotēkas telpu uzturēšanu (apkure, elektrība, telpu uzkopšana), kā arī iespēju robežās atbalsta visas bibliotēkas vajadzības. Pagasta pārvaldes automašīnu bibliotēkāre izmanto braucieniem uz novada Centrālo bibliotēku pēc grāmatām, kā arī nogādājot literatūru pie bibliotēkas lasītājiem uz mājām.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2020	2021	2022
Kopā (EUR)	1395	1426	1413
Pašvaldības finansējums	877	878	781
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			

<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	518	548	632
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2020	2021	2022
Izdevumi kopā (EUR)			
Darbinieku atalgojums (bruto)			
Krājuma komplektēšana	607	608	781

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēka pārvietota uz citām telpām – pagasta pārvaldes ēkas pirmo stāvu, pirms tam veicot telpu kosmētisko remontu, apgaismojuma nomaiņu.

Lai varētu pārvietot bibliotēku uz pagasta pārvaldes telpām, no pagasta budžeta tika finansēti: interneta pārcelšanas darbi (EUR 245), elektromontāžas darbi (EUR 695), krāsu iegāde kosmētiskajam remontam materiāliem (EUR 100). Kosmētiskais remonts tika veikts saviem spēkiem.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/apmierinošs/ne apmierinošs)	Piezīmes
Datori	1	2	2 datori – 2015.g. 1 – 2008.g.	
Multifunkcionālās iekārtas		1	2015.gads	
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

Bibliotēkā ir 3 datori ar interneta pieslēgumu, krāsu multifunkcionālā iekārta. Datortehnika apmierina bibliotēkas lietotāju vajadzības. Daudzi interneta lietotāji izmanto Wi-Fi iespējas un nemaz neapmeklē bibliotēkas telpas. Bibliotēkā ir iekārtots bērnu stūrītis, kurā ir galdiņš, krēsliņi, rotaļlietas, iespēja spēlēt galda spēles vai zīmēt un krāsot.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks – bibliotēkas vadītāja uz 0,5 slodzi. Darbiniecei ir augstākā izglītība un darba pieredze ar bibliotēkzinībām nesaistītā jomā. Darbam nepieciešamās iemaņas apgūst patstāvīgi, kā arī apmeklējot seminārus. Pārskata periodā apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi:

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	25.02.2022.	MS Teams platforma	Latvijas Valsts Radio un Televīzijas centrs	eParaksta apmācības	1,15
2.	27.-28.04.2022.	Tiešsaiste	Latvijas Bibliotēku festivāls 2022		9 (Apliecinājums Nr.383/2022)
3.	27.05.2022.	Tiešsaiste Zoom platformā	Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža	Lekcijas Studiju programmas Kultūras mantojums Sociālo mediju platformas	4 (Apliecinājums Nr. 17)
4.	09.09.2022.	Tiešsaiste	LBB Latgales nodaļas bibliotekāru konference	Latgales kultūras mantojuma sardzē	5 (Apliecinājums Nr. 317/2022)
5.	16.09.2022	Tiešsaiste Zoom platformā	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konference "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram"	3
6.	07.10.2022.	Tiešsaiste Zoom platformā	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Konference "Aktualitātes bibliotēku nozares un saskarozaru terminoloģijā	3 (Apliecinājums Nr. 422/2022)
7.	28.09.2022. līdz 01.12.2022.	Tiešsaiste MS Teams platforma	Latvijas Pašvaldību savienība sadarbībā ar Ekonomikas ministriju, Labklājības ministriju un SIA ZZ Dats	Energoresursu atbalsta pieteikumu pieņemšanas (ievades) apmācības	Ceturtdienās no 10.00 – 12.00

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepř. Gadu
Lietotāju skaits	74	79	77	+1%; +6%; -2%
<i>t. sk. bērni</i>	8	14	12	-27%; +75%; -14%
Bibliotēkas apmeklējums	1007	970	1089	+21%; -3%; +12%
<i>t. sk. bērni</i>	58	86	96	-12%; +48%; +11%
Izsniegums kopā	3992	3657	3366	+109%; -8%; -8%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1260	1376	1316	+60%; +9%; -4%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2732	2280	2050	+144%; -16%; -10%
<i>t. sk. bērniem</i>	118	144	133	+321%; +22%; -7%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā*	10,6	11,2	11,2	+1%; +5%; 0%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	7,2	13,8	10,3	-28%; +91%; -25%
Iedzīvotāju skaits	699	702	689	+0,5%; +0,4%; -1,8%

Pagastā deklarētie bērni līdz 18 gadiem: 2020.g. – 111; 2021. – 101; 2022. - 116

Deklarēto iedzīvotāju skaits neatbilst reālajam iedzīvotāju skaitam, daudz pagastā deklarēto jauniešu mācās vai strādā Rīgā un citās pilsētās, atbraucot uz laukiem vien pāris reizes mēnesī.

Pārskata periodā pirmajos mēnešos bibliotēka vēl atradās tautas nama ēkā, tās darba laiks: pirmdienās no 12.00 līdz 16.00; trešdienās no 8.00 līdz 18.30, 1. un 3.nedēļas sestdienā no 8.00 līdz 12.00, ceturtdienās – literatūras piegāde mājās veciem cilvēkiem un personām ar īpašām vajadzībām.

Sākot ar pārskata gada aprīli bibliotēka atrodas pagasta pārvaldes ēkā. Bibliotēkas darba laiks: pirmdienās no 13.00 – 17.00; otrdienās no 13.00 – 17.00; trešdienās no 9.00 -12.00 un 12.30 – 15.30; ceturtdienās no 13.00 – 16.00 (grāmatu piegāde lasītājiem), piektdienās no 9.00 – 12.00.

Bibliotēkas vadītāja strādā arī kā Balvu pagasta pārvaldes klientu apkalpošanas speciāliste, līdz ar to, abām iestādēm atrodoties vienā ēkā, apmeklētājiem ir iespēja izmantot bibliotēkas pakalpojumus arī klientu apkalpošanas speciālista darba laikā. Darba dienās bibliotēka atvērta no 9:00 līdz 17:00.

Īpaša uzmanība tiek pievērsta individuālajam darbam ar lasītāju: sniegtas konsultācijas par bibliotēkas krājumu, digitālajām datu bāzēm un resursiem, darbu ar datoriem, kā arī izpildīti pieprasījumi, uzziņas, rezervētas grāmatas, veikts darbs ar parādniekiem. Veicinot krājuma aktīvāku apgrozījumu, tiek sagatavoti jaunāko grāmatu apskati par bibliotēkas jaunieguvumiem, kā arī veidotas aktuālas un tematiskas literatūras izstādes. Izpildot lasītāju pieprasījumus, piedāvāta iespēja trūkstošos izdevumus saņemt starpbibliotēku abonementa (SBA) kārtā.

Bibliotēkas apmeklētājiem 2022.gadā pieejami jaunākie periodiskie izdevumi (avīze, žurnāli) – 12 nosaukumi, uzziņu fonds, pieeja elektroniskajām datu bāzēm. Interneta izmantošana, datora izmantošana.

Iedzīvotājiem tiek sniegtas individuālas konsultācijas e-pastu un internetbankas lietošanā, e-dokumentu sagatavošanā un parakstīšanā, informācijas meklēšanā internetā un datubāzēs. Lauksaimnieki izmantoja palīdzību par platību maksājumiem un LAD karšu aizpildīšanu.

No 3.oktobra iedzīvotāji pieteikumu atbalstam siltumenerģijas izmaksu segšanai var iesniegt arī bibliotēkās. Bibliotēkas darbinieki konsultē iedzīvotājus par atbalsta mājāsaimniecībai saņemšanas nosacījumiem un nepieciešamo dokumentu iesniegšanu, sniedz atbalstu to iesniegšanā, kā arī nodrošina iesnieguma un tam pievienoto dokumentu reģistrēšanu, izmantojot pašvaldību administrēšanas lietojumprogrammu SOPA. Pašvaldības speciālists personas iesniegtos datus ievada SOPA un izdrukā IT sistēmā sagatavoto iesniegumu. Tika palīdzēts iedzīvotājiem veidot e-pastus un pieprasīt nepieciešamos dokumentus no Latvenergo.

Naudaskalna bibliotēkā ALISE nav pieejama.

Pētījumi, rakstiskas aptaujas par bibliotēkas darba kvalitāti nav veiktas. Bibliotēkas darbā tiek uzklauts apmeklētāju viedoklis un ņemtas vērā vajadzības fonda komplektēšanā. Darbs notiek sarunu veidā.

Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem sniegtas ap 200 uzziņas par dažādām tēmām.

Bibliotēkā ir pieejami Balvu novada izdotie informatīvie pašvaldības izdevumi, aktuālie Valsts institūciju bukleti.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2020	2021	2022
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	223	194	145
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	4	0	4

Bibliotēkas fondā neesošās grāmatas saviem lasītājiem tiek pieprasītas no Balvu centrālās bibliotēkas, novada pagastu bibliotēkām. Tās lielākoties ir daiļliteratūra krievu valodā, jo pagasta bibliotēkas krājumos šādas literatūras nav, kā arī vēl nozaru literatūra un daiļliteratūra latviešu valodā. Uz citām bibliotēkām tika izsniegtas 4 grāmatas.

6. Krājums

Krājuma komplektēšana tiek veikta, izvērtējot lietotāju intereses un pieprasījumu. Lielāko daļu no pirktās literatūras sastāda daiļliteratūra, tā ir romantiskā literatūra un detektīvi, vēsturiska satura literatūra, dzeja.

Krājuma komplektēšanas koncepcija apstiprināta 2018.gadā.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2020	2021	2022
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	607	608	780
<i>t. sk. grāmatām</i>	270	270	400
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	10	0	43
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	337	338	380
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	0,87	0,87	1,13
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1125	1156	1412

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai audzis gan grāmatām, gan periodikai, par to - liels paldies. 2022. gadā bibliotēkā bija pieejami 12 dažādi periodikas izdevumi. Periodika lasītāju vidū ir īpaši pieprasīta. Grāmatas par pašvaldības naudu tiek iegādātas elektroniski www.virja.lv vai Zvaigzne ABC. Krājums bibliotēkā tiek papildināts arī saņemot dāvinājumus.

Pārskata gadā veikta krājuma daļēja rekatalogizācija – 446 monogrāfiskie izdevumi; norakstīšanai atlasīti bibliotēkas krājumā esoši nolietoti, novecojuši pēc satura, mazizmantoti dokumenti – 720 monogrāfiskie izdevumi.

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2020	2021	2022
Jaunieguvumi kopā	243	286	320
<i>t. sk. grāmatas</i>	93	116	130
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	32	55	39
<i>t. sk. bērniem</i>	14	10	25
Izslēgtie dokumenti	741	182	202
Krājuma kopskaits	3767	3871	3989
Grāmatu krājuma apgrozība	0,43	0,45	0,42
Periodisko izdevumu apgrozība	3,3	2,78	2,53

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2020	2021	2022
Letonika	18	-	
skatījumi			7
piekļuves sesiju skaits			8
lejuplāžu skaits			
News			
skatījumi			
piekļuves sesiju skaits			
lejuplāžu skaits			
Citas			

Krājums tiek popularizēts, veidojot jaunieguvumu un tematiskās grāmatu izstādes, mājas lapā. Krājuma komplektēšana tiek veikta arī pēc lasītāju ierosinājumiem. Bibliotēkas apmeklētāji, apskatot literatūras izstādes, nereti izvēlēlas kādu no šīm grāmatām sev lasīšanai. Ilgstošu parādnieku bibliotēkā nav, lasītāji cenšas atgriezt literatūru laicīgi.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bērni un jaunieši, kas šogad ir apmeklējuši bibliotēku, kopskaitā ir 12. Priecē, ka brīvlaikā, ciemojoties pie vecvecākiem, mazbērni atnāk uz bibliotēku un izvēlas kādu grāmatu, saliek puzzle vai izkrāso krāsojamās lapas. Ziemas brīvdienās, bērni bibliotēkas telpās ne tikai lasīja, zīmēja, izzināja pasauli ar spēli “Atver pasauli”, bet arī spēlēja “skolu”, izmantojot tāfeli. Interneta pakalpojumi bibliotēkā tiek izmantoti maz, vairāk pusaudži un jaunieši izmantoto bezmaksas Wi-Fi ārpus ēkas savos viedtālrunos vai pat portatīvajos datoros vakaros vai brīvdienās. Pagastā nav ne savas skolas, ne pirmskolas iestādes, ar ko varētu veidot sadarbību.

Bibliotēka, pēc ilgāka pārtraukuma, pārskata periodā iesaistījās projektā “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecībā tiek turpināts darbs pie fotogrāfiju vākšanas, apkopošanas par pagasta dažādām norisēm. Novadpētniecībā tiek vākti materiāli par pagastu, tā vēsturi, iedzīvotājiem. Izgriezti materiāli no norakstītās periodikas un ievietoti mapēs “Noderīga, interesanta, informējoša, izglītojoša lasāmviela”.

9. Projekti

Bibliotēka, pēc daudzu gadu pārtraukuma, pārskata periodā iesaistījās VKKF mērķprogrammas “Lasīšanas veicināšana” apakšprogrammas projektā “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”.

10. Publicitāte

Informācija par bibliotēku ir pieejama mājas lapās: www.biblioteka.lv, www.kulturaskarte.lv, www.balvi.lv.

Informācija par aktualitātēm tiek izvietota pagasta pārvaldes ēkā un uz ziņojumu dēļiem. Bibliotēkas telpās interesenti var iepazīties ar informāciju par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm. Par bibliotēkas norisēm iedzīvotāji tiek informēti arī klātienē vai telefoniski sazvanot, nosūtot afišu WhatsApp. Cilvēkus vairāk var ieinteresēt par pasākumu, ja viņus uzrunā un ielūdz personīgi.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkai ikdienā notiek sadarbība ar Balvu pagasta pārvaldi – gan materiāli, gan finansiāli. Pagasta pārvalde nodrošina bibliotēkas telpu uzturēšanu. Pagasta pārvaldes automašīnu bibliotēkārē izmanto braucieniem uz novada Centrālo bibliotēku pēc grāmatām, kā arī nogādājot literatūru pie bibliotēkas lasītājiem uz mājām.

Ļoti pozitīva sadarbība ar Balvu Centrālo bibliotēku un reģiona bibliotēkām – semināri, konferences, SBA pakalpojumi un individuālas konsultācijas.

Sadarbojoties kopā ar pagasta iestāžu darbiniekiem tiek organizēti pasākumi iedzīvotājiem.

Patīkama sadarbība ar grāmatu tirdzniecības bāzi SIA “Virja LK”, “Zvaigzne ABC” veikalu Balvos.

Kā sadarbības partneri jāmin arī bibliotēkas lasītāji – domu apmaiņa par grāmatu un periodikas klāsta papildināšanu, kā arī ir lasītāji, kuri sniedz pakalpojumu, aiznesot saviem kaimiņiem grāmatas no bibliotēkas.

Aprīlī, sadarbībā ar A.W.Olsen & Partners aģentūru, Naudaskalna bibliotēkā bija apskatāms projekta par kohēzijas politiku #EUTomorrow (#RītdienasES) digitālais stends. Projekta mērķis ir modernā un saistošā veidā veicināt Latvijas iedzīvotāju izpratni un zināšanas par kohēzijas politiku un kā tā tiek īstenota Latvijā.

Naudaskalna bibliotēkas vadītāja Astrīda Jakovļeva
2023. gada 31. janvārī